

**VOOR DE OGEN
VAN DE WERELD**

‘De ogen van de wereld zijn op u gericht. De hoop en de gebeden van
vrijheidslievende mensen, waar ook ter wereld, vergezellen u.’

Generaal Dwight D. Eisenhower, 6 juni 1944

BERNARD KRIKKE EN ANTON SLOTBOOM

VOOR DE OGEN VAN DE WERELD

DE TERUGKEER VAN DE D-DAY VLAG

**JUST
PUBLISHERS**

Auteur Bernard Krikke en Anton Slotboom
Copyright © 2020 Bernard Krikke, Anton Slotboom | Just Publishers BV
Uitgever Hans van Maar

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt,
door middel van druk, fotokopie, microfilm, digitale bestanden of op welke
andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van
Just Publishers BV.

*No part of this book may be reproduced in any form, by print, photoprint,
microfilm, digital files or any other means, without written permission from
Just Publishers BV.*

Omslagontwerp Ben Gross
Opmaak Studio Spade, Voorthuizen
Eindredactie Jos Jägers

ISBN 97890 8975 759 3

NUR 680

WWW.JUSTPUBLISHERS.NL

Inhoud

Tijdslijn	8
Proloog	13
1. Zweten in het Witte Huis	15
2. Alles op één kaart	24
3. Het eeuwige Rotterdamse jongetje	27
4. Zenuwen in Southwick House	32
5. Een machtig idee	37
6. Een einde aan de tirannie	40
7. 'I think it is yours, Bert'	45
8. Een vaag silhouet	49
9. Een oer-Hollands tafereel	52
10. Eeuwig rustend onder de golven	57
11. De levenslessen van een surrogaatvader	61
12. Tussen de witte kruizen	68
13. 'We kijken wel even verder'	70
14. Nul op het rekest	77
15. 'Dus mijn vader was toch een held'	81
16. Een beetje dunnetjes	91
17. Vrolijk, blij, vereerd	93
18. De wereld staat in brand	97
19. Een allesbepalende reis	102
20. De onzekerheid tegemoet	107
21. The American Dream	109
22. Made in the USA	116
23. Dit was 'm dan	121
24. Een weldadig gevoel	130
25. Een steen op het strand	138
26. De hoeder van de vlag	147
27. Tanks door de straten	154
28. 'Come and get it'	165
29. Het voorstel dat ze niet konden weigeren	178
30. 'See you at the White House'	182

31.	De geheime missie van Jason Muscarella	185
32.	Zwoegen, bellen, mailen	188
33.	De hand van Hoekstra	191
34.	Missie volbracht	195
35.	De president wil niet nog eens ‘nee’ horen	203
36.	De grijns van Donald Trump	213
37.	De president is iedereen voor	221
38.	Ergens in de kelder, opgevouwen	225
39.	Een duik in het museum	230
40.	‘Guys, come over here!’	237
41.	Breaking news	241
	Epiloog	
	Pete Hoekstra: ‘Het ging om de vlag – toen, nu en straks’	246
	Bijlage	
	Speech Bert Kreuk	254
	Speech Donald Trump	257
	Speech Mark Rutte	261
	Draaiboek aankomstceremonie D-Day-vlag 15 september 2016, Soesterberg	263
	Dankwoord	269
	Bronnen	270

Voor Mieke, Roos en Coen

Voor Kim en Ella

Tijdslijn

6 juni 1944 - Op de achtersteven van de LCC 60 die de armada aanvoert die koers zet naar Normandië wappert een Amerikaanse vlag. Die vlag raakt gehavend door een kogel uit een Duits machinegeweer, maar overleeft de strijd.

15 augustus 1944 - Tijdens de invasie van Zuid-Frankrijk wordt de LCC 60 met kapitein Vander Beek opnieuw ingezet. Dezelfde – gehavende – vlag wappert opnieuw op het strijdtoneel, vooral ook als talisman voor de bemanning.

Mei 1946 - Na afloop van de oorlog neemt de kapitein van het schip, Howard Vander Beek, de vlag mee naar huis. Daar blijft de vlag tientallen jaren bewaard, lange tijd opgevouwen op zolder in Pella. Vander Beek praat weinig over de oorlog. Hij kiest voor een maatschappelijke loopbaan, trouwt en krijgt twee zoons.

1995 - Vander Beek, die na zijn loopbaan bij de Amerikaanse marine professor Engelse taal is geworden, besluit alsnog uitvoerig terug te blikken op zijn militaire jaren en schrijft zijn aangrijpende memoires.

22 augustus 2014 - Kapitein Vander Beek overlijdt op 97-jarige leeftijd. In zijn nalatenschap bevindt zich de D-Day-vlag, die hij al die tijd heeft bewaard. Zijn nazaten besluiten er, na lang beraad en interne discussie, afstand van te doen.

17 november 2015 - Na de dood van de kapitein komt de vlag in veiling bij het veilinghuis Jackson's Auction House in Cedar Falls, Iowa. Een onbekende koper betaalt er 35.000 dollar voor.

12 juni 2016 - De vlag wordt in Dallas opnieuw geveild, nu door het in dergelijke militaire voorwerpen gespecialiseerde veilinghuis Heritage Auctions in Dallas, Texas. Na een stevige biedingsstrijd wordt de vlag voor 514.000 dollar gekocht door de Nederlandse zakenman Bert Kreuk, die door een medewerker van het veilinghuis is getipt. Kreuk

koopt weliswaar de vlag, maar zegt al snel toe dat de vlag ‘ooit’ aan Amerika geschonken zal worden.

15 september 2016 - De D-Day-vlag komt naar Nederland en arriveert in het Nationaal Militair Museum in Soesterberg. De ceremonie is eerbiedwaardig. Minister van Defensie Hennis-Plasschaert is aanwezig, de Amerikaanse ambassade stuurt een afvaardiging, Amerikaanse en Nederlandse soldaten fungeren als *honor guards* en Amerikaanse en Britse veteranen zijn te gast.

20 januari 2017 - President Obama zwaait af en president Trump treedt aan. De Amerikaanse strijdkrachten hebben daarmee een nieuwe opperbevelhebber. Met de staf van Obama kwam het niet tot afspraken voor een overdracht. Eigenaar Kreuk hoopt nu dat het met de staf van Trump wel lukt.

9 november 2018 - In een interview met de NOS geeft eigenaar Kreuk aan dat president Trump de vlag wellicht in Nederland komt ophalen. ‘Het moet zo respectvol mogelijk gebeuren. De *Commander in Chief*, de president dus, moet ’m komen halen. Ik vind dat je dan recht doet aan de offers die zijn gebracht voor deze vlag.’

4 februari 2019 - Achter de schermen wordt fanatiek onderhandeld over de overdracht van de vlag. Eigenaar Kreuk besluit ondertussen dat de vlag twee weken lang in zijn stad Rotterdam te zien moet zijn. Met een grote ceremonie en tanks die door de Rotterdamse straten rijden, wordt de vlag daar onthaald. Opnieuw is er een afvaardiging van de Verenigde Staten aanwezig. Naast minister van Defensie Ank Bijleveld-Schouten en Bert Kreuk houdt ook de Amerikaanse ambassadeur in Nederland, Pete Hoekstra, een toespraak.

4 april 2019 - De vlag maakt een bijzonder ‘uitstapje’. Hij wordt tentoongesteld in de Pieterskerk in Leiden, waar de leden en gasten van de Netherlands-America Foundation samenkomen voor een galadiner. Deze stichting wil ‘bruggen bouwen’ tussen Nederland en de Verenigde Staten. Weer is er hoog bezoek: prinses Margriet is aanwezig.

29 mei 2019 - Koning Willem-Alexander nodigt president Trump uit naar Nederland te komen om de Slag om de Schelde te herdenken, die plaatsvond van 2 oktober tot 8 november 1944. Trump slaat de uitnodiging uiteindelijk af.

6 juni 2019 - 75 jaar D-Day wordt herdacht in Normandië, in het bijzijn van de Amerikaanse president Trump en de Franse president Emmanuel Macron. Een flink aantal D-Day-veteranen is aanwezig. Eigenaar Kreuk heeft geweigerd voor deze gelegenheid aan de Franse kust de vlag aan Trump ter beschikking te stellen. Dat was een voorstel vanuit het Witte Huis. Het 'nee' van Kreuk blijkt uitstel, geen afstel.

4 juli 2019 - Opnieuw maakt de vlag een bijzonder uitstapje: hij wordt tentoongesteld op de Amerikaanse ambassade in Den Haag voor de viering van Independence Day. Achter de schermen wordt doorgepraat over een overdracht aan de Verenigde Staten, in Nederland of in Amerika.

9 juli 2019 - Drie jaar na de aankomst van de D-Day-vlag is er groot, maar nog geheim nieuws. Het Witte Huis heeft Bert Kreuk uitgenodigd de vlag daar, tijdens een grootse ceremonie, te overhandigen. Kreuk zegt na kort nadenken 'ja'. Op de Amerikaanse ambassade in Wassenaar wordt direct een plan in werking gezet.

11 juli 2019 - De vlag wordt opgehaald uit het Militair Museum en over de weg vervoerd naar Ramstein Air Force Base in Duitsland. Daarvandaan wordt de vlag nog dezelfde dag in een Amerikaanse militaire C-17 overgevlogen naar Andrews Air Force Base in Washington. Een delegatie van het Smithsonian Instituut, waar de vlag uiteindelijk zal komen te liggen, neemt de vlag in ontvangst.

17 juli 2019 - Vlag-eigenaar Bert Kreuk stapt samen met zijn oom en zakenpartner Theo Schols en diens familie in het vliegtuig. Ze reizen met een delegatie onder leiding van minister-president Mark Rutte in het regeringsvliegtuig. De bestemming is Washington, waar een dag later de overdracht plaats zal vinden.

18 juli 2019 - Tijdens een grote, live op televisie te volgen ceremonie wordt de vlag in ontvangst genomen door de Amerikaanse president, de Commander in Chief van het Amerikaanse leger. Niet veel later wordt de vlag overgebracht naar het Smithsonian Instituut, dat inmiddels al uitvoerig onderzoek naar de vlag heeft gedaan.

26 juli 2019 - In The National Museum of American History in Washington, onderdeel van het Smithsonian Instituut, is de vlag vanaf nu definitief te bewonderen. Het museum trekt jaarlijks rond de drie miljoen bezoekers en is gratis toegankelijk.

‘Op een bepaald moment keek ik om en zag wat daar
achter ons in de zee lag: de grootste armada die de wereld
ooit had gezien, en waarschijnlijk ooit zou zien.’

– Howard Vander Beek, kapitein LCC 60

Proloog

Dromen zijn er om waar te maken. Daar is de Rotterdamse zakenman Bert Kreuk (1964) heilig van overtuigd. Hij gaf zelf het goede voorbeeld. Als zakenman wist hij, na de nodige tegenslagen, alsnog een fortuin te vergaren in de Verenigde Staten. Sinds hij dat voor elkaar kreeg liep hij al rond met het idee dat hij ooit iets terug wilde doen voor de overweldigende vrijheid die hij in Amerika ervoer. En Kreuk is er de man niet naar om dat gevoel slechts een gevoel te laten.

Maar ja, hoe dan? Lange tijd had hij geen idee. Tot in 2016 de telefoon ging: een tipgever. Of Kreuk interesse zou hebben in de D-Day-vlag? De vlag die op het voorste schip wapperde tijdens de grote invasie van de geallieerden in Normandië?

Als in een flits wist hij het. De D-Day-vlag: hij zou 'm kopen en schenken aan de Verenigde Staten. Namens heel Nederland, als dank voor de bevrijding. En als dank voor de kansen die hij in het land van de onbegrensde mogelijkheden had gehad. En ook als eerbetoon aan zijn oom, Theo Schols (1944).

Het was een wild plan, en de veiling waar de vlag werd aangeboden was spannend. Maar het lukte. Kreuk bemachtigde de vlag en raakte direct daarna betrokken in een intrigerend, politiek spel met grote belangen. Tot op het allerhoogste niveau raakten de beide landen opeens bij de D-Day-vlag betrokken. In het diepste geheim werd heel lang en op veel fronten onderhandeld.

Met, na heel wat hindernissen, succes. Drie jaar na de veiling mocht Bert Kreuk in het Witte Huis naast Trump en Rutte de wereld toespreken, als schenker van een van de belangrijkste vrijheidssymbolen denkbaar.

De ceremonie was die dag live op televisie. Maar de bizarre gebeurtenissen achter de schermen waren natuurlijk niet te zien. Deze bijzondere ontwikkelingen die de aanloop vormden tot de ceremonie in het Witte Huis worden geschetst in dit boek. Daarnaast vertelt dit boek de geschiedenis van de vlag zelf, en van de dappere kapitein Howard Vander Beek, die de vlag in 1944 in z'n rugzak stak om mee te nemen naar

huis. De verhalen van Vander Beek en zijn bemanning en al die andere verhalen in Normandië werden verfilmd in het oorlogsepos *Band of Brothers*. Heroïsche en emotionele verhalen.

Maar wat bovenal duidelijk wordt en wat al die verhalen samen bewijzen: vrijheid is een groot goed – en de strijd meer dan waard.

Bernard Krikke en Anton Slotboom

1

Zweten in het Witte Huis

Washington, 18 juli 2019. Gespannen las Bert Kreuk in zijn hotelkamer nog één keer de tekst hardop voor. Zijn kamer in het statige hotel St. Regis, midden in Washington, was niet eens zo groot voor een hotel van deze allure. Maar dat hier sinds de opening in 1926 talloze presidenten sliepen, voelde je aan alles. Al direct bij aankomst had het hotel de Nederlandse delegatie geïmponeerd. Dat mocht ook wel, met prijzen die begonnen vanaf 300 dollar per nacht en opliepen tot minimaal 800 dollar voor een avondje in een suite. Die suite had Kreuk aan zich voorbij laten gaan, een ‘gewone’ kamer vond hij wel volstaan. De hotelkamer waar hij zich nu voor de laatste keer voorbereidde had weliswaar mooie, zachte bedden, maar was eigenlijk best klein. Letterlijk, voor een boomlange Hollandse zakenman van bijna twee meter, en misschien ook wel figuurlijk, voor iemand die diezelfde dag nog de wereld zou gaan toespreken vanuit het Witte Huis. Maar zelf leek hem dat weinig uit te maken. ‘De Nederlandse ambassade heeft geregeld dat de gehele Nederlandse delegatie in hetzelfde hotel blijft,’ zei hij. ‘Nou, dat begrijp ik wel.’ Kreuk keek de ouderwets ingerichte kamer rond. ‘Dit is inderdaad niet groot, maar verder prima hoor,’ zei hij tegen de Nederlandse cameraploeg, die hem al een tijd op de voet volgde. ‘Pas vier dagen geleden kregen we te horen in welk hotel we zouden gaan slapen. Dan kun je dus wel nagaan wat een rollercoaster het is geweest sinds de ‘go’ uit het Witte Huis kwam.’

‘We zijn trouwens helemaal niet zo van de luxehotels hoor,’ vulde zijn oom Theo Schols, die ook in zo’n ‘gewone’ kamer sliep, aan. Schols fungeerde vaak als tweede stem. Sprak je Kreuk, dan hoorde je Schols. Ze waren nooit ver uit elkaars buurt. ‘Daar sliepen we op onze businessstrips vroeger ook nooit. In het begin konden we dat gewoonweg niet betalen, en toen we het wel konden, vonden we het vaak zonde van het